

Protocol voor Onderwijs: Informatievoorziening gescheiden ouders en/of derden¹

1. *Beide ouders hebben ouderlijk gezag*

Scholen hebben een actieve informatieplicht aan (gescheiden) ouders. Deze plicht ligt verankerd in **artikel 11 (WPO) en artikel 20 (WEC)**. Deze plicht houdt in het algemeen in dat het bevoegd gezag rapporteert over de vorderingen van de leerlingen aan hun ouders, voogden, jeugdgezinsbeschermer of verzorgers, dan wel aan de leerlingen zelf indien zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn. Zij moet ouders dezelfde mondelinge en schriftelijke informatie geven. De school heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid. De school vermeldt de wijze van oudercommunicatie in de schoolgids.

Indien beide ouders het ouderlijk gezag hebben en de leerling woont bij één van de ouders wordt de informatie verstrekt aan de ouder bij wie de leerling in huis woont (zoals geregistreerd op het aanmeldingsformulier/intakeformulier). Hierbij gaat de school ervan uit dat alle informatie welke door de school aan die ouder wordt verstrekt door die ouder aan de andere ouder wordt doorgegeven. Indien dit niet het geval is, neemt de ouder die de informatie niet ontvangt zelf contact op met de school en wordt in overleg afspraken ten aanzien van de informatievoorziening gemaakt. Dit is voor de school de meest praktische oplossing om te zorgen dat personen die daar recht op hebben ook worden geïnformeerd.

Sinds 2023 is gewijzigde wetgeving met betrekking tot erkenning: Het erkennen van een kind geeft automatisch gezag.

De informatie die de school op verzoek van de gezaghebbende ouder waarbij de leerling niet woont aan hem/haar verstrekt, omvat tenminste²:

- Schoolgids, nieuwsberichten voor ouders, rapporten, overige relevante informatie over de leerling;
- Uitnodiging voor ouder-/rapportgesprekken (het betreft een gezamenlijk oudergesprek*) en op ouders gerichte schoolactiviteiten;
- Verzoeken om toestemming voor begeleiding en onderzoek van de leerling in het kader van zijn schoolloopbaan;
- Inzage in het leerling-dossier (na afspraak).

*) Als een van de ouders aangeeft dat het oudergesprek niet gezamenlijk gevoerd kan worden, dient de school de mogelijkheid aan te bieden om het gesprek separaat te voeren als dit niet onevenredig belastend is voor de school.

De volgende documenten: TLV, OPP en aanmeldformulier dienen door gezagdragers te worden ondertekend.

¹ Zie bijlage 1: Overzicht "welke ouder heeft recht op welke informatie?"

² Uitgangspunt hierbij is dat beide ouders op gelijke wijze geïnformeerd en geconsulteerd worden. Er is geen onderscheid tussen verzorger en niet-verzorger.

Wanneer in een echtscheidingsconvenant/ouderschapsplan³ is vastgelegd dat de ene ouder de andere ouder moet informeren en dit vervolgens niet gebeurt, zal de school de betreffende informatie (op verzoek) aan de andere ouder verschaffen.

Als de leerling 18 jaar of ouder is dan verloopt de informatie van school via de leerling. School wil graag ouders blijven betrekken als een leerling 18 jaar of ouder is, tenzij dit schadelijk is voor de leerling.

Als een leerling 16 jaar of ouder is, dan heeft alleen de leerling inzage in zijn of haar leerlingdossier. De ouder kan alleen met toestemming van de leerling zelf over het gehele dossier beschikken.

2. Ouder zonder ouderlijk gezag

- De school dient de ouder zonder gezag desgevraagd informatie met betrekking tot de (leer)vorderingen te geven en mag niet verwijzen naar de gezaghebbende ouder als de ouder zonder ouderlijk gezag informatie opvraagt.
- Onder de informatie met betrekking tot de (leer)vorderingen valt bijvoorbeeld een schoolrapport, maar niet een uitnodiging voor een algemene ouderavond of een schoolfoto.
- De ouder dient daar zelf om te vragen; de school hoeft dit dus niet uit eigen beweging te doen.
- Er is geen wettelijke bepaling op grond waarvan de school gehouden zou zijn een kennismakings- of rapportgesprek te voeren met de niet gezaghebbende ouder.
- Op de informatieplicht kan een uitzondering worden gemaakt als het belang van het kind zich verzet tegen het verstrekken van de informatie⁴. De school moet een eigen afweging over dat belang maken. De school moet de gezaghebbende ouder over een verzoek tot informatieverstrekking op de hoogte brengen. Als de ouder met gezag zich verzet tegen het verstrekken van informatie aan de andere ouder of dit niet in het belang van het kind acht, is dit onvoldoende. Deze ouder zal dit moeten onderbouwen, bij voorkeur met een gerechtelijke uitspraak, waarin een beperking van de informatieplicht is opgenomen. De veiligheid van het kind speelt een rol bij de afweging of de school informatie verstrekt.
- De school is *niet verplicht* informatie te verstrekken indien dit blijkt uit enig rechterlijk vonnis.
- Als een kind op school aangeeft bang te zijn voor de ouder mag een school terughoudend zijn in het verstrekken van informatie.
- De mogelijk biologische vader van een leerling is niet gelijk te stellen met een ouder zonder gezag en heeft daarom geen wettelijke aanspraak op informatie.
- Een nieuwe partner of stiefouder is volgens de wet geen ouder van het kind. Om deze reden ontvangt een stiefouder geen informatie direct van de school zonder (schriftelijke) toestemming van de gezaghebbende ouder(s).

³ Relevante passages uit het echtscheidingsconvenant/het ouderschapsplan zijn bekend bij de school of kunnen worden opgevraagd door de school bij de ouder(s)/verzorger(s).

⁴ De school zal een dergelijke kwestie ook voorleggen aan een onafhankelijke deskundige, zoals een huisarts of een psycholoog, dit met het oog op artikel 1:377cBW.

3. Gezag door jeugdbeschermer (derde gezag)

Artikel 7.3.11 lid 4 van de Jeugdwet zegt het volgende:

“Derden die beroepshalve beschikken over inlichtingen inzake feiten en omstandigheden die de persoon van een onder toezicht gestelde minderjarige, diens verzorging en opvoeding of de persoon van een ouder of voogd betreffen, welke inlichtingen noodzakelijk kunnen worden geacht voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling, verstrekken de gecertificeerde instelling die de ondertoezichtstelling uitvoert, deze inlichtingen desgevraagd of kunnen deze inlichtingen uit eigen beweging aan de gecertificeerde instelling verstrekken, zonder toestemming van de betrokkenen en indien nodig met doorbreking van de plicht tot geheimhouding op grond van een wettelijk voorschrift of op grond van hun ambt of beroep.”

Uit het wetsartikel volgt dat scholen, indien zij beschikken over noodzakelijke informatie over het kind, deze informatie dienen te verstrekken (uit eigen beweging of op verzoek van de jeugdbeschermer) aan de jeugdbeschermer. Het gaat om informatie die niet kan worden gemist gezien de taken en verantwoordelijkheden in het kader van de ondertoezichtstelling.

16 jaar en ouder

Een jeugdbeschermer heeft een zelfstandig recht op noodzakelijke informatie. Hierbij maakt de leeftijd van het kind niet uit. Ook bij een 16 jarige geldt het recht op informatie.

4. Echtscheidingsproblematiek

In het kader van echtscheidingsproblematiek hanteren wij de adviezen van de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC):

- Als school streven wij naar een neutrale houding – wij streven naar een onpartijdige houding bij het voldoen aan de informatieplicht.
- Als school verstrekken wij geen informatie als zij daardoor haar neutraliteit verliest. Bijvoorbeeld wanneer een ouder vraagt of er een verschil is in de leerprestaties van de kinderen in de weken dat ze bij de vader en de weken dat ze bij de moeder zijn.
- Als school verstrekken wij alleen informatie in uitzonderlijke omstandigheden, als de veiligheid van het kind in het geding is, ten behoeve van een echtscheidingsprocedure.

5. Informatieplicht van ouders.

Wanneer de echtscheiding of het uit elkaar gaan concreet is, dan verzoeken wij u de school hierover te informeren.

Voor een juiste en zuivere toepassing van de regels en richtlijnen van dit protocol is het van belang dat ouders de school op de hoogte stellen met betrekking tot hun burgerlijke staat. Bij inschrijving van de leerling wordt melding gedaan van de gezinsrelatie waarin deze opgroeit, alsook van de gezagsrelatie met betrekking tot de (afzonderlijke) ouders, voogd of jeugdgezinsbeschermer. Indien van toepassing zijn de adressen van beide ouders, voogd of jeugdgezinsbeschermer bij de school bekend en van de relevante passages uit het ouderschapsplan (informatierecht) en de beschikking van de (kinder)rechter.

Bij wijzigingen dienen de ouders de school (de verantwoordelijke schoolleider) daarvan direct in kennis te stellen onder overlegging van de passages uit de gerechtelijke stukken. Wanneer beide ouders gezamenlijk het ouderlijk gezag hebben (of na echtscheiding hebben behouden), dan blijven zij in gelijke mate recht op informatie en consultatie door de school houden. Ook in dit geval zijn beide adresgegevens bij de school bekend.

Indien als gevolg van een scheiding de situatie ontstaat dat één of beide ouders niet meer belast is met het ouderlijk gezag, dan is de betrokken ouder verplicht om afschriften van de officiële stukken waarin dit is vastgelegd, waaronder bepalingen ten aanzien van het ouderlijk gezag, bezoekrecht en dergelijke, te overhandigen aan de school. De desbetreffende stukken zullen in het leerlingendossier worden bewaard. Uiteraard wordt hierbij uiterste zorgvuldigheid betracht. Mocht de betrokken ouder het overhandigen van deze officiële stukken nalaten, dan zal de school niet gehouden kunnen worden aan een correcte uitvoering van het onderhavige protocol.

Wanneer de manier waarop ouders met elkaar in contact staan is veranderd, geef dit dan door aan de school, bijvoorbeeld in het jaarlijkse gesprek met de leerkracht van uw zoon of dochter.

6. Stappen die de school onderneemt.

Voor de school is het ook fijn als beide ouders (gescheiden of niet) op de hoogte zijn van de ontwikkelingen van hun zoon of dochter. Daarom zullen wij in communicatiemomenten met u ook actief vragen naar de gezinssituatie en hoe het contact tussen ouders verloopt.

Wij doen dat in ieder geval:

- Tijdens de intake of plaatsingsgesprek wanneer een leerling wordt aangemeld of wanneer deze overgaat naar een andere afdeling binnen de school.
- Tijdens de (jaarlijkse) gesprekken met de leerkracht zal deze informeren hoe het contact tussen ouders verloopt.
- Als daar aanleiding voor is, kan de leerkracht/ groepsleiding contact opnemen met ouders rondom aanwezigheid bij vieringen op school.

Bijlage 1: Overzicht “welke ouder heeft recht op welke informatie?”

Hieronder vind je een schema waarin de soorten verbintenissen tussen ouders zijn omschreven. Je kunt zo gemakkelijk zien welke ouder recht heeft op welke informatie.

	Voor wie	Alle informatie	Beperkte informatie
A	Voor ouders die met elkaar zijn getrouwd geldt:	X	
B	Voor ouders die zijn gescheiden en beiden het ouderlijk gezag hebben geldt:	X N.B. De school verstrekt neutrale informatie.	
C	Ouders die zijn gescheiden waarbij één het ouderlijk gezag heeft.	X (ouder met ouderlijk gezag)	X artikel 1:377c BW
D	Ouders die hun partnerschap hebben laten registreren.	X	
E	Ouders die niet met elkaar getrouwd zijn, maar via goedkeuring van de rechtbank het gezamenlijk gezag uitoefenen.	X	
F	In geval van samenwonen, kind is erkend en ingeschreven in gezagsregister, voor beide ouders geldt:	X	
G	Stel heeft samengewoond, nu uit elkaar, kind is erkend, ingeschreven in het gezagsregister, voor beide ouders geldt:	X N.B. De school verstrekt neutrale informatie.	
H	Ouders beiden uit de ouderlijke macht gezet, kind is onder voogdij geplaatst, voor beide ouders geldt:		X Artikel 1:377c BW
I	Voogd, jeugdgezinsbeschermer	X	
J	Biologische ouder, die zijn/haar kind niet heeft erkend.		
K	Derde partij		

Voor J en K geldt in principe geen informatieverstrekking, tenzij hiervoor rechterlijke stukken, verklaring van toestemming verlening aanwezigheid derde partij bij oudergesprekken in het bezit zijn van de school. Dan beperkte informatieverstrekking tijdens deze oudergesprekken.